

PERMBAJTJA

- + Hyrje**
- + Baza ligjore**
- + Metodika e vleresimit te mjedisit**
- + Objektivat dhe qellimi**

- 1. PERSHKRIMI I AKTIVITETIT**
- 2. PERSHKRIMI I RAJONIT KU DO ZHVILLOHET AKTIVITETI**
- 3. VLERESIMI I NDIKIMEVE NEGATIVE NE MJEDIS**
- 4. MASAT PER ELEMENIMIN/ZVOGELIMIN E NDIKIMEVE**
- 5. KONKLUZIONE DHE REKOMANDIME**

HYRJE

Aktiviteti njerezor qe zhvillohet ne çdo aspekt te vetin, perveç dobesive ne menyre tepashmangshme krijon dhe “produkte” qe ne perfundim mund te sjellin probleme per zhvillimin e qendrueshem te mjedisit. Pavaresisht nga vlerat dhe volumet edhe ne Shqiperi keto probleme vrojtohen dhe shoqeria e shteti kane synuar dhe vazhdojne te organizojne dhe orientojne kete proces. Ndotja e mjedisit nenkupton shkarkimet e cdo lloj mbetje nga pjese te materialeve te ndryshme ne uje , toke, ajer e cila shkakton ose mund te shkaktoje probleme mjedisore te perkoheshme ose te perhershme ne balancen ekologjike te tokes. Se bashku me zhvillimin e madh qeeshtebere ne industri te ndryshme ne menyre te ngjashme me te njejten shpejtesi eshte rritur edhe sasia e mbetjeve nga perdorimi i te mirave materiale. Mbetjet industriale dhe ato urbane te patrajuara , emetimet e gazeve te demshem ne atmosfere, perdorimi i kimikateve te reja pa marre parasysh demet qe mund ti sjellin mjedisit kane sjelle problemet mjedisore me te cilat ne perballemi ne ditet e sotme.

BAZA LIGJORE

Relacioni u pergatit ne zbatim te akteve ligjore dhe nenligjore Mjedisore:

- *Ligji Nr.10 431, date 09.06.2011 “ Per Mbrojtjen e Mjedisit”*
- *Ligji nr. 10 448 date 14.07.2011 « Per Lejet e Mjedisit »*
- *Ligji nr.10 440 date 07.07.2011 « Per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis »*
- *Urdhrin e ministrit nr. 146 dt. 8.5.2007 ”Per miratimin e listes sekuqeteflores dhe faunes”*
- *Udhezimin nr 8 dt. 27.11.2007 “Per nivelinkufi te zhurmave ne mjedis te caktuara”*
- *Ligji nr. 9010 dt. 13.02.2003 “Per administrimin mjedisor te mbetjeve te ngurta”*
- *Ligji nr. 8897 dt. 16.05.2002 “Per mbrojtjen e ajrit nga ndotja”*
- *Ligji nr. 10 463 date 22.09.2011 “Per menaxhimin e integruar te mbetjeve”*
- *Vendim nr.805 date 4.12.2003 « Per miratimin e listes se veprimtarive qe ndikojne ne mjedis per te cilat kerkohet leje mjedisore »*
- *Ligj nr. 8094 date 21.03.1996 « Per largimin publik te mbeturinave »*
- *Udhezim nr.1 date 03.03.2009 « Per detyrat e organeve mjedisore per te siguruar pjese marrjen e publikut dhe te OJF-ve mjedisore ne procesin e vleresimit te ndikimit ne mjedis »*
- *Udhezim nr.3 date 19.11.2009 ‘Per metodologjine e raportit te VNM’*
- *VKM nr.419 date 25.6.2014 « Per miratimin e kerkesave te posacme per shqyrtimin e kerkesave per lejemjedisitetipave A,Bdhe C per transferimin e lejeve nga nje subjekt te tjetri, te kushteve per lejet respektive te mjedisit si dhe rregullave te hollesishme per shqyrtimin e tyre nga autori te te kompetente deri ne leshimin e ketyre lejeve nga QKL-ja ».*
- *Vendim Nr.13, date 04.01.2013” Per miratimin e rregullave, te pergjegjesive e te afateve per zhvillimin e procedures se Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis”.*

1. PERSHKRIMI I AKTIVITETIT

Subjekti “Chicken Farm Albania” sh.p.k. me administrator Z.Marenglen Meqemeja eshte regjistruar prane QKR me NIPT L33431801N. Vendi i ushtrimit te aktivitetit 1 km larg rruges nacionale dhe 2-3 km, larg qytetit te Kavajes, Agonas, Golem, Kavaje, Tirane.

Nr.	X	Y
1.	4377773.20	4565015.46
2.	4377787.87	4564976.08
3.	4377752.01	4564963.33
4.	4377738.03	4565001.86
Sip. Kapanoni thetores (m ²)	1570	

➤ Procesi teknologjik per pularine

Per te plotesuar kushtet per rritjen e zogjve ne lokale eshte vendosur nje impiant uji i perber nga tre linja uji, nje impiant per ushqimin e zogjve i perber nga 2 linja ushqimi te kompletuara me pjata dhe me panelin e komanduar automatik, tre linja me ndricues, ventilatoret per qarkullimin e ajrit, aparati i matjes se temperatures dhe paneli elektrik i kontrollit me anen e te cilit behet komandimi ne menyren e duhur e te gjitha proceseve.

- Pergatitja e lokalit per prritjen e zogjve

Etapa e pare e pergatitjes se lokalit eshte pastrimi i tij nga mbetjet (plehu) e tufes se pare, me pas behet larja e lokalit, proces te cilit i kushtohet nje rendesi e vecante. Lokali pasi eshte pastruar dhe lare lihet te thahet per disa dite, me pas behet izolimi mbyllja e dritareve, dyerve, aspiratoreve ne menyre qe dizinfektimi te behet sa me mire dhe te japi rezultate sa me

pozitive. Pasi kane mbaruar keto procese behet dezinfektimi i ambientit ne menyre te imtesishme dhe ne sasine e duhur te dizinfektantit dhe lokali lihet i mbyllur per 24 ore. Pas kesaj behet shtrimi i lokalit , i cili behet ne fillim me nje shtrese te holle gelqereje e cila sherben per asgjesimin e ndonje mikrobi qe mund te kete ngelur dhe thithjen e lageshtires. Shtresa e dyte perbehet prej tallashi , ka nje trashesi prej 3-4 cm dhe hapet ne menyre uniforme ne te gjithë lokalin. Ma pas ne lokal futen materialet qe nevojiten si pjatat e ushqimit, pirset e ujit dhe fibrat per berjen e rrethakeve, montohen linjat e ushqimit dhe pastrohen linjat e ujit ne menyre qe ne rritjen e zogut gjithcka te jete gati.

Etapa e fundit e pergatitjes se lokalit eshte furnizimi , dezinfektim me perzierje formaline dhe permanganate, pas kesaj lokali lihet perseri i mbyllur per te pakten 24 ore. Eshte per tu theksuar fakti qe koha e qendrimit bosh te lokalit midis dy intervaleve te rritjes se zogjve duhet te jete te pakten 2 jave.

- *Pritja e zogut*

Duke u mbeshtetur dhe ne kushtet klimaterike hapja e lokalit behet 1 ose 2 dite para mberritjes se zogut. Gjate kesaj kohe behet ngrohja e lokalit me ane te ngrohësive qe jane kryesisht me gaz, pergatitja e rrethakeve dhe vendosja e piresve te ujit dhe kupave te ushqimit brenda ne rrethak. Gjithashtu behet larja e linjave te ujit dhe me pas ato lihen te mbushura me uje me sode gje e cila ndihmone ne pastrimin e linjave te ujit dhe ne heqjen e mbeturinave. Arsyeja e krijimit te rrethakeve eshte arritja e temperatures e cila posht ngrohësit ne castin e mberritjes se zogut duhet te jete 30-33 °C. Ne momentin e mberritjes zogut nuk i hidhet ushqim por vetem uje i cili eshte hedhur ne prerese rreth gjysem ore para mberritjes se zogut. Kjo behet me qellim qe zogu mos te ndiej ndryshimin e temperatures se ambientit me ate te ujit. Me pas rreth 90 min me vone zogut i hidhet ushqimi i cili eshte i bluar imet gati si miell. Transporti i zogut behet me makina te pershtatshme ne menyre qe temperatura te mos jete ne normen e duhur. Cdo ndryshim temperature ndikon ne rritjen e zogjve, pra makinat jane te pajisura me sistem ngrohje dhe ventilimi.

- *Pershtatja e aparaturave sipas moshes se zogjve*

Ne ditet e para zogu ushqehet si e permendem me siper me pas rreth dites se 3 zogu hiqet nga rrethakja dhe uji thithet ne menyre automatike me ane te linjave te ujit duke lene dhe disa pires shtese ndersa zogu te mesohet te pije uje ne linja. Menyra e ushqimit vazhdon e njejte si ditet e pare deri ne moshen 10-15 ditesh, me pas vendosen linjat automatike te ushqimit. Pra zogu ushqehet sipas dëshires. E rendesishme ne rritjen e tyre eshte temperatura dhe ventilimi. Ne ditet e para temperatura do te jete e larte reth 32 °C me pas kjo temperature ulet me 2 grade gjate nje jave. Ky ndryshim behet gradualisht . per te patur nje informacion te sakte mbi rritjen e zogjve cdo jave behet peshimi i zogjve duke marr nje pesh mesatare. Ne lokal gjithashtu duhet te kete nje qarkullim te ajrit dhe pastrim te ambientit, kjo realizohet me ane te dritareve por edhe te aspiratoreve. Kur arrin moshen 5-7 ditesh ne lokal vendoset ventilimi automatik, kjo arrihet duke lidhur aparatin e temperatures me aparatin e ventilimit ne kete menyre ventilatoret vihen ne pune vetem kur temperatura kalon mbi temperaturen qe i nevojitet zogut dhe punojne deri sa te arrihet temperatura e deshiruar. Uji hidhet ne pires dhe nderrohet disa here ne menyre qe te mos arrij temperaturen e ambientit. Kjo menyre perdoret vetem 4-5 ditet e para me pas zogu hapet ne te gjithë lokalin dhe vihen ne funksionim linjat e ujit me ane te cilave qarkullon uje i rrjedhshem. Per te mos lejuar ngrohjen e ujit ne fund te linjes vendosen tuba me rrjedhje jashte lokalit ne menyre qe qarkullimi te jete sa me i madh. Ne kete menyre uji mbahet ne nje temperature normale.

- *Rregullat per mbrojtjen nga faktoret e jashtem*

Rendesi e vecante i kushtohet mbrotjes nga faktoret e jashtem per kete perdoret ajo qe quhet karantine, domethen nuk lejohet kalimi i punetoreve dhe materialeve te ndryshem nuk lejohet hyrja e makinave te huaja ne territorin e kompleksit. Makinat perpara se te futen ne kete ambient u behet nje dezinfektim me sperkatje. Per kete ne hyrjen e jashtme te ambientit dhe ne hyrje te cdo lokali eshte vendosur nje grop ne te cilen hidhet uji me perqindjen e duhur te dezinfektanit ne menyre qe cdo kush qe hyne ne lokal te mund te dizinfektoje kembet.

- *Programi i mbareshtimit te zogjve*

Zogjte mbareshtrohen sipas nje programi zooteknik-veterinar te perpiluar nga specialiste perkates. Ky program mbeshtet ne keto pika:

- Normat e ventilimit te lokalit
- Normat e ushqimit sipas fazes se rritjes se zogjve
- Pershtatja e temperatures sipas moshes se zogjve
- Programi i vaksinimeve. Me ane te vaksinimit parandalohen semundjet kryesore qe qarkullojne.
- Perdorimi i medikamenteve te ndryshme, me ane te te cileve luftohen infeksionet e mundshme.

Per uljen e aromve te renda kapanoni ka te instaluar sistemin e ajrimit duke eleminuar ne sasi te konsiderueshme perqendrimin e ketyre aromave.

Rritja e pulave do te monitorohet vazhdimisht nga personeli dhe specialistet te perbere nga veterinare dhe zooteknike gjate gjithe fazes.

Lendet kryesore qe perdoren ne kete proces jane:

1. Miser
2. Soje
3. Grur
4. Luledjelli
5. Ushqim I gatshem per pulari

Kapaciteti total qe pritet te arrihet per aktivitetin “Rritja intensive e pulave” eshte 36.000 krere.

➤ *Procesi teknologjik per thertoren*

Ne vendndodhjen e ushtrimit te aktivitetit aktualisht operatori eshte i pajsiur me Leje Mjedisi Tipi A per aktivitetin e “Rritjes Intensive te e shpendeve ne nje instalim”. Po ne te njejtin territor sipas koordinatave te paraqitura, operatori kerkon te kryej aktivitetin “Thertore”, ku per te cilin, jane te ndertuara kapanonet te cilat kan te instaluara te gjithe teknologjine e nevojshme per mbarvatjtjen e ketij aktiviteti.

➤ **Procesi teknologjik per thertoren**

1. Pranimi i pulave

- *Kontrolli dhe kushteve të transportit*

Pulat merren nga kapanoni i po te njejtit subjekt i cili ndodhet ne brendesi te rrethimit ku ndodhet dhe kapanoni i thertores.

- *Inspektimi i pulave*

Pas mbërritjes, pulat kalojnë në një zonë ku inspektohen nga një mjek veteriner. Ky inspektim përfshin kontrollin e shenjave të mundshme të sëmundjeve dhe vlerësimin e mirëqenies së pulave. Nëse ndonjë pulë është e sëmurë, ajo do të përjashtohet dhe nuk do të pranohet për kete proces, për të parandaluar përhapjen e ndonjë infeksioni në mes të pulave të tjera.

2. *Streha dhe qetësimi i pulave*

Pulat, pas inspektimit dhe para se të kalojnë në procesin e thertës, janë të vendosura në një hapësirë të caktuar, e quajtur strehë ose zonë qetësimi. Ky është një hap shumë i rëndësishëm për të reduktuar nivelin e stresit tek pulat. Stresi tek kafshët mund të çojë në rritjen e niveleve të adrenalinës në trupin e tyre, çka mund të ndikojë në cilësinë e mishit. Në këtë hapësirë, pulat kanë mundësinë të qetësohen përpara se të kalojnë në fazën tjetër të procesit.

3. *Thertorja*

- *Metoda*

Pasi pulat janë të qeta, ato kalojnë në një stacion të quajtur ku kryhet procesi i thertjes. Metodot më e zakonshme e përdorur është elektroskoku. Përdorimi i elektroskoku, realizon një shkarkim të fuqishëm të energjisë elektrike aplikohet për të paralizuar pulën dhe për ta bërë të paaftë për të ndjerë dhimbje.

- *Siguria dhe etikë*

Ky proces është i ndjekur nga standardet më të larta të etikës dhe sigurisë për të siguruar që ky proces të kryhet në mënyrë të shpejtë dhe pa dhimbje, duke respektuar parimet e trajtimit humane të kafshëve.

4. *Procesi i heqjes së gjakut*

Pas procesit të thertjes, trupi i pulës kalon në një stacion ku kryhet procesi i heqjes së gjakut, i cili është një hap kyç për ruajtjen e cilësisë së mishit. Ky proces përfshin varjen e pulës me kokë poshtë dhe prerjen e arterieve kryesore për të mundur që gjaku të shkarkojë sa më shumë të jetë e mundur nga trupi. Ky është një hap i nevojshëm për të parandaluar ndotjen e mishit dhe për të parandaluar formimin e bakterieve që mund të shkaktojnë infeksione.

5. *Heqja e pendës*

Ky proces mund të realizohet në dy mënyra:

- Pastrim mekanik ku pulat kalojnë në një makinë të posaçme për heqjen e pendëve. Ky është një proces që përdor nxehtësinë dhe fërkime mekanike për të hequr pendët nga trupi i pulës.
- Pastrimi manual ku punëtorët heqin pendët me dorë ne momentin kur ka nevojë.

6. Pastrimi dhe shpëlarja

Pasi pendët janë hequr, trupi i pulës shpëlahet me ujë të ftohtë për të larguar mbeturinat e pendëve dhe për të pastruar çdo papastërti që mund të ketë mbetur në trupin e pulës. Kjo është një fazë e rëndësishme që ndihmon në ruajtjen e higjienës dhe sigurisë ushqimore. Ky pastrim i detajuar ndihmon në ruajtjen e cilësisë së mishit dhe zvogëlon mundësinë e ndotjes nga bakteret, siç është Salmonella.

7. Heqja e organeve të brendshme

Pasi trupi është pastruar, pulat kalojnë në një proces tjetër ku hiqen organet e brendshme, përfshirë zorrët, mëlçinë, zemrën dhe mushkëritë. Organe të tilla si mëlçia dhe zemra mund të ruhen dhe përdoren për konsum, ndërsa të tjerat shpesh dërgohen për përpunim të mëtejshëm. Ky proces kërkon kujdes të veçantë, pasi çdo dëmtim i organeve mund të shkaktojë ndotje të mishit, prandaj duhet të bëhet me shumë kujdes dhe nga punëtorë të trajnuar.

8. Pastrimi dhe ftohja

Trupi i pulës shpërlahet sërish me ujë të ftohtë për të larguar mbeturinat e mundshme të organeve të hequra dhe për të parandaluar ndotjen e mëtejshme. Pas kësaj, pulat kalojnë në një proces të ftohjes, i cili është thelbësor për ruajtjen e cilësisë dhe sigurisë të mishit. Pula ftohet në dhoma frigoriferike me temperatura nën 4°C. Ky hap është thelbësor për të frenuar rritjen e baktereve dhe për të siguruar që mishrat e pulave të mbeten të freskëta deri në paketim dhe shpërndarje.

9. Paketimi

Pas ftohjes, pulat kalojnë në një proces të paketimit. Ato mund të paketohen të tëra ose të ndahen në pjesë të ndryshme, si krahë, kofshë, mish gjoksi etj. Paketimi bëhet në kushte të pastërta dhe me materiale që sigurojnë ruajtjen e freskësisë dhe sigurisë ushqimore. Pasi paketohen, produktet kalojnë një kontroll të fundit të cilësisë për të siguruar që janë të sigurta për konsum dhe për t'u siguruar që nuk ka asnjë defekt në paketim ose në mishin e pulës.

10. Kontrolli i cilësisë dhe dërgesa

Pas paketimit, produktet e pulave kalojnë në një fazë të kontrollit të cilësisë. Ky kontroll i fundit përfshin inspektimin e çdo pakete për të siguruar që nuk ka defekte dhe që çdo produkt përmbush standardet e sigurisë ushqimore dhe të cilësisë.

Pas kalimit të këtij kontrolli, produktet dërgohen për shpërndarje tek tregtarët ose konsumatorët. Në këtë fazë, pulat janë të gatshme për t'u përdorur nga konsumatorët, me sigurinë që janë të freskëta dhe të sigurta për konsum.

Kapaciteti total që pritet të arrihet për aktivitetin “Thertore” është 1700-1800 ton në vit.

2. PERSHKRIMI I RAJONIT KU DO ZHVILLOHET AKTIVITETI

Pozita Gjeografike

Fshati Agonas ndodhet në Shqipëri, në jug të qytetit të Kavajës, në një zonë malore dhe bregdetare. Ai shtrihet pranë Dajti dhe është pjesë e njësisë administrative të Shën Vlashit, që është një nga njësitë e Kavajës. Agonas ka një pozicion që ndihmon në zhvillimin e turizmit falë bukurive natyrore, duke ofruar pamje të mrekullueshme mbi det dhe kodra të gjelbra. Fshati ndodhet edhe afër rrugëve kryesore që lidhin qytetin e Kavajës me zonat më të largëta, si dhe me bregdetin e Adriatikut.

Kushtet klimatike

Klima e fshatit Agonas, që ndodhet në rrethin e Kavajës, është mesdhetare me ndikime malore, duke e bërë atë më të freskët dhe të butë krahasuar me zonat bregdetare. Pozicioni në një lartësi të moderuar ndikon në ndryshimin e kushteve klimatike gjatë gjithë vitit. Dimri është relativisht i butë, me temperatura mes 5-8°C, por në zonat më të larta mund të ketë ngrica gjatë natës. Reshjet e shiut janë të shpeshta, duke rritur lagështirën dhe prurjet e lumenjve e përrenjve, ndërsa bora është një fenomen i rrallë dhe zakonisht nuk qëndron për një kohë të gjatë. Vera është e nxehtë dhe e thatë, tipike për klimën mesdhetare, me temperatura që mund të arrijnë deri në 30-35°C. Megjithatë, falë ndikimit të lartësisë, netët janë më të freskëta dhe të këndshme. Reshjet gjatë kësaj stine janë të pakta dhe ndodhin kryesisht në formën e stuhive të shkurtra pasditore. Thatësira dhe temperaturat e larta shpesh rrisin rrezikun e zjarreve pyjore. Kjo është gjithashtu periudha e zhvillimit më intensiv të aktiviteteve bujqësore, veçanërisht për prodhimin e ullinjve dhe perimeve. Pranvera është një nga stinët më të bukura në Agonas, pasi sjell një shpërthim të gjelbërimit dhe lulëzimit të bimësisë. Temperaturat variojnë mes 12-22°C, duke krijuar kushte ideale për rritjen e bimëve dhe zhvillimin e bujqësisë. Reshjet e moderuara ndihmojnë në rritjen e kulturave bujqësore, ndërsa klima e butë e bën këtë sezon të përshtatshëm për turizëm dhe eksplorim të natyrës. Vjeshta është një periudhë e këndshme me temperatura mes 18-22°C, duke ruajtur ngrohtësinë deri në nëntor, kur temperaturat fillojnë të bien ndjeshëm. Kjo është koha e korrjes së prodhimeve bujqësore, si ullinjët dhe perimet e ndryshme. Gjethet që ndryshojnë ngjyrë krijojnë peizazhe të bukura, ndërsa reshjet bëhen më të shpeshta, duke sjellë një rritje të lagështirës. Klima mbetet e butë dhe e favorshme për aktivitete të jashtme, veçanërisht për turizmin malor dhe ecjet në natyrë.

Hidrografia

Hidrografia e fshatit Agonas në Kavajë është e pasur dhe ndikohet nga relievi malor i zonës, duke përfshirë burime natyrore, lumenj dhe përrenj të vegjël që luajnë një rol të rëndësishëm në ekosistemin lokal dhe zhvillimin bujqësor. Këto rrjedha ujore, të cilat burojnë nga malet dhe kodrat përreth, kanë ujë të pastër dhe të freskët, duke krijuar një sistem të ndërlikuar

hidrografik që ndihmon në furnizimin me ujë të fshatit dhe mbështet florën dhe faunën e zonës. Gjatë shumicës së vitit, këto lumenj janë të qetë dhe me rrjedhë të moderuar, por gjatë periudhave me reshje të dendura në dimër dhe pranverë, mund të përjetohen rritje të rrjedhës dhe përmytje të vogla, të cilat ndikojnë në terrenin përreth.

Përveç lumenjve dhe përrenjve, Agonasi është i pasur me burime natyrore të ujit, të cilat janë të shpërndara në zona të ndryshme të fshatit dhe janë të rëndësishme për jetesën e banorëve. Këto burime sigurojnë ujë të pijshëm të pastër dhe përdoren për vaditjen e tokave bujqësore, sidomos gjatë verës kur reshjet janë më të pakta. Vaditja është një faktor kyç për kultivimin e ullinjve, pemëve frutore, perimeve dhe drithërave, duke ndihmuar në garantimin e prodhimit bujqësor. Falë këtyre burimeve ujore, bujqësia mbetet një nga sektorët kryesorë të ekonomisë lokale, dhe menaxhimi i qëndrueshëm i ujit është i domosdoshëm për mirëqenien e komunitetit.

Përrenjtë dhe lumenjtë që kalojnë nëpër fshat, përveç rëndësisë së tyre për bujqësinë dhe furnizimin me ujë, kontribuojnë edhe në formimin e peizazheve të bukura natyrore. Në disa zona, ata krijojnë grykëza dhe lugina të vogla, të cilat jo vetëm që e pasurojnë biodiversitetin e zonës, por ofrojnë edhe mundësi për zhvillimin e turizmit malor dhe aktiviteteve në natyrë, si ecjet dhe eksplorimi i mjedisit. Edhe pse në Agonas nuk ka lumenj të mëdhenj, rrjetet e vogla ujore që përshkojnë fshatin janë të rëndësishme për ruajtjen e ekuilibrit natyror dhe jetesës së komunitetit. Në përgjithësi, burimet ujore dhe lumenjtë e Agonasis përbëjnë një element jetik për banorët, duke mbështetur bujqësinë, ekosistemin dhe zhvillimin e mundshëm të turizmit në zonë.

Flora dhe Fauna

Pyjet e fshatit Agonas në Kavajë janë një element i rëndësishëm i peizazhit natyror dhe mjedisit të tij, duke luajtur një rol të theksuar në ekosistemin e zonës, ruajtjen e biodiversitetit, dhe mbështetje për aktivitetet bujqësore dhe jetesën e banorëve. Fshati ndodhet në një terren malor, dhe për këtë arsye, pyjet që ndodhen aty janë të pasura dhe të ndryshme, duke ofruar një gamë të gjerë ekosistemesh dhe habitate për shumë lloje bimësh dhe kafshësh.

Në pyjet e Agonas janë të pranishëm shumë lloje pemësh dhe bimësie tipike të klimës mesdhetare, me një dominim të pemëve të gjelbra dhe hardhive që janë të përshtatshme për kushtet e këtij rajoni. Pjesa më e madhe e pyjeve është e përbërë nga pemë të tipit mesdhetar si pisha (Pinus), lojna (Quercus), buxhaku (Fagus), shkumbari (Alnus) dhe ulliri (Olea europaea), si dhe disa specie të tjera të pemëve dhe shkurreve. Pisha dhe lojnat janë dy lloje më të zakonshme që mbulojnë sipërfaqe të gjera të pyjeve. Pisha është një pemë shumë e qëndrueshme ndaj kushteve të motit të thatë, që mund të mbijetojë në kushte të ashpra dhe është e njohur për përdorimin e saj në ndërtim dhe për prodhimin e produkteve të drurit. Lojnat, të cilat janë më të zakonshme në lartësitë më të mëdha, janë edhe një tjetër lloj pemë që ndihmon në ruajtjen e klimës dhe parandalimin e erozionit të tokës. Një tjetër pjesë e rëndësishme e pyjeve të Agonas përbëhet nga pemët ullinj, që janë një nga kulturat më të

njohura dhe të vjetra të zonës. Ulliri, si një element i rëndësishëm i traditës bujqësore të kësaj zone, është një bimë që siguron vaj ulliri dhe ka rëndësi të madhe ekonomike për banorët e fshatit. Pemët e ullirit shpesh mund të gjenden jo vetëm në kopshte bujqësore, por edhe të pranishme në pyje të përziera me drurë të tjerë.

Gjithashtu, prania e bushëve dhe shkurreve është e shpeshtë në pjesët më të ulëta dhe të ekspozuara të pyjeve. Këto shkurre ofrojnë një mjedis të përshtatshëm për shumë specie faune dhe krijojnë kushte për ruajtjen e ujit dhe përmbushjen e nevojave të florës dhe faunës që jetojnë aty.

Pyjet e Agonas janë shtëpi për një larmi të gjerë kafshësh dhe shpendësh, që janë të përshtatshme për kushtet natyrore të këtij rajoni. Disa nga kafshët që mund të gjenden në këto pyje përfshijnë dhelprat, derra të egër, këlyshët, kaprollin dhe leshkuqet, të cilët janë të zakonshëm në zonat malore dhe pyjore. Pjesë e faunës pyjore janë edhe disa lloje të vogla si lepujt, hënat, dhe dhelprat, të cilët janë të shumtë në numër në këtë mjedis. Në këto pyje jetojnë gjithashtu edhe shumë shpendë, siç janë gjelat, shkurtbajzat, gugulet, dhe shpendë të tjerë që banojnë në drurët e lartë, si dhe disa lloje shpendësh të vegjël që janë të rëndësishëm për mbajtjen e ekuilibrit të ekosistemit. Fauna pyjore kontribuon në ekosistemin e Agonas duke siguruar një cikël të mbyllur të mbeturinave organike, polenizimit dhe përhapjes së farave të bimëve.

Një nga sfidat e menaxhimit të pyjeve të Agonas është rreziku i zjarreve, që është i pranishëm gjatë verës, për shkak të kushteve të nxehta dhe të thatë. Shpyllëzimi, mungesa e mirëmbajtjes së sistemit të kanalizimeve dhe mospërhapja e disa llojeve të bimësisë mund të kontribuojnë në përhapjen e zjarreve. Pjesa më e madhe e pyjeve janë të pasura me lëndë djegëse, dhe kështu është shumë e rëndësishme që të merren masa paraprake për parandalimin dhe kontrollin e zjarreve. Sistemet e alarmit dhe shërbimet për menaxhimin e zjarreve janë të rëndësishme për ruajtjen e pyjeve dhe biodiversitetit të zonës.

3. VLERESIMI I NDIKIMEVE NEGATIVE NE MJEDIS

Çdo aktivitet që zhvillohet shoqërohet me pasoja dhe ndikime në mjedis, që janë pjesë e atij kompromisi që shoqëria jone ka zgjedhur për tu zhvilluar. Megjithatë e rëndësishme është që të kuptohet natyra e këtyre proceseve, forma e shfaqjes së tyre dhe me analitikisht ndikimet e cdo operacioni të kryer.

Shkarkime në ujë

Kapanoni ku do të realizohet aktiviteti i thertores është i vendosur brenda kufijve të koordinatave që përkasin zonës ku po i njejtë subjekt "Chicken Farm Albani" sh.p.k. është i pajisur me leje mjedisore Tipi A me Nr. 6757 Prot., date 08.09.2017, për aktivitetin "Rritje intensive e shpendeve në një instalim". Operatori po kryen aplikimin për tu pajisur me Vendim Paraprak të Vleresimit të Ndikimit në Mjedis për aktivitetin e thertores e ku me pas do të kryhet aplikimi për tu pajisur me Leje Mjedisi për të patur të dy aktivitetet të cilat ndodhen në të njëjtën vendndodhje, në një Leje Mjedisi të vetme. Si e tillë, infrastruktura për shkarkimet e ujit është e ndertuar dhe funksionale, ku në lejen e mjedisit kusht është dhe matja e parametrave në shkarkimet në kanalizime. Gjithashtu bazuar në monitorimet mjedisore për plotesimin e

kushteve te lejes mjedisore qe aktualisht subjekti disponon, monitorimi i shkarkimeve te ujit ne kanalizime, ka rezultuar qe te gjitha parametrat te jene brenda normave te lejuara sipas legjislacionit ne fuqi.

Gjatë zhvillimit të këtij aktiviteti, nuk parashikohet të ketë asnjë lloj ndotjeje, rrjedhjeje apo përhapjeje të substancave të dëmshme në ujërat sipërfaqësore apo nëntokësore pasi nuk do të ketë përdorim të tyre. Aktiviteti nuk do të shkaktojë ndotje fizike, kimike apo biologjike në burimet ujore, duke garantuar se cilësia e tyre nuk do të dëmtohet apo të pësojë ndryshime të rëndësishme. Për më tepër, nuk priten ndikime të tjera të natyrës kumulative që mund të kontribuojnë në përqesimin e gjendjes së ujërave ekzistuese në zonë. Është e rëndësishme të theksohet se uji në këtë aktivitet luan një rol dytësor, duke u përdorur vetëm si element ndihmës dhe jo si lëndë e parë kryesore në proceset teknologjike apo operacionale. Për rrjedhojë, përdorimi i tij nuk ka ndikim të konsiderueshëm në rezervat ujore dhe nuk ndikon në ekuilibrin natyror të burimeve ujore sipërfaqësore apo nëntokësore.

Nuk do të përdoren ndotës apo substanca kimike dhe biologjike të rrezikshme që mund të shkaktojnë ndotje në mjedis. Duke qenë se aktiviteti në fjalë përfshin një pulari dhe thertore, përdorimi i këtyre substancave do të përbente një rrezik të konsiderueshëm për shëndetin e pulave dhe, në mënyrë të drejtpërdrejtë, do të ndikonte negativisht në cilësinë e mishit të tyre. Për këtë arsye, në proceset e punës nuk parashikohet as përdorimi dhe as praninë e kimikateve apo substancave të tjera potencialisht të dëmshme. Si pasojë, nuk pritet të ketë shkarkime të elementeve të rrezikshme në burimet ujore, pasi këto substanca nuk do të jenë pjesë e asnjë prej proceseve të aktivitetit. Ky aspekt garanton që nuk do të ketë ndikime negative në cilësinë e ujërave, duke ruajtur në të njëjtën kohë standardet e sigurisë dhe higjienës në të gjithë zinxhirin e prodhimit dhe përpunimit të mishit.

Nuk do të kryhet asnjë shkarkim i ujërave të përdorura në trupat ujore pritës. Siç është shpjeguar edhe në aplikimin përkatës, ujërat që rezultojnë nga proceset e aktivitetit do të trajtohen brenda një sistemi të mbyllur dhe nuk do të kenë ndikim në burimet ujore natyrore. Fillimisht, ujërat e përdorura do të kalojnë nëpër sistemin e mbyllur drejt gropës së dekantimit, ku ndodh procesi i dekantimit, duke mundësuar ndarjen e lëndëve të ngurta nga fraksioni ujqor. Pasi të jetë kryer ky proces, ujërat e trajtuara do të drejtohen më tej në gropën septike, gjithashtu nëpërmjet një sistemi të mbyllur, duke shmangur çdo kontakt me mjedisin përreth. Pastrimi i këtyre ujërave do të kryhet në mënyrë periodike, në përputhje me rregullat dhe kushtet e përcaktuara. Materiali i ngurte terhiqet nga Personi fizik “Astrit Idrizaj” i licensuar me te cilin operatori ka lidhur kontrate. Po nga i njëjti subjekt do te tërhiqen dhe llumrat ne gropën septike. Kjo siguron që të gjitha trajtimet e ujërave të përdorura të realizohen në përputhje me normat mjedisore dhe të shmanget çdo ndikim i mundshëm negativ në ekosistem. Është theksuar qartë se në asnjë rast nuk do të kryhet shkarkimi i mbetjeve stallore në trupat ujore, duke siguruar kështu mbrojtjen e mjedisit dhe shmangien e çdo ndikimi negativ në burimet ujore. Për këtë qëllim, subjekti ka lidhur një kontratë, të cilët marrin lëndët e ngurta të grumbulluara në stallat e pularisë në rastet kur ka prezencë të tyre. Ky bashkëpunim garanton një menaxhim të rregullt dhe të kontrolluar të mbetjeve, duke parandaluar paraprakisht shpërndarjen e tyre në ambientet e subjektit dhe eliminimin e çdo rreziku ndotjeje. Ujërat e përdorura do të kalojnë nëpër sistemin e mbyllur drejt gropës së dekantimit, ku ndodh procesi i dekantimit, duke mundësuar ndarjen e lëndëve të ngurta nga fraksioni ujqor. Pasi të jetë kryer ky proces, ujërat e trajtuara do të drejtohen më tej në gropën septike, gjithashtu nëpërmjet një sistemi të mbyllur, duke shmangur çdo kontakt me mjedisin përreth. Pastrimi dhe mirëmbajtja e gropës septike kryhet në mënyrë periodike, në përputhje me rregullat dhe kushtet e përcaktuara nga subjekti i licensuar që do të merret me këtë proces. Kjo qasje garanton që të gjitha mbetjet dhe ujërat e përdorura të trajtohen në mënyrë të sigurt, duke shmangur çdo ndikim të mundshëm negativ në ekosistem dhe në burimet ujore përreth.

Emetimet ne ajer

Gjate fazes se funksionimit te ketij aktiviteti mund të shkarkojë disa gazra në ajër gjatë procesit të ttherjes, veçanërisht amoniak nga urinat e pulave dhe disa gazra të tjerë që mund të krijohen gjatë proceseve të pastrimit dhe të largimit të pendëve. Ky ndikim është i paperfillshem duke qene se subjekti ka kryer instalimet te sistemit të ventilimit dhe filtërave që mund të përthithin dhe trajtojnë gazrat para se ato të dalin në atmosferë.

Zhurmat dhe vibrimet

Zhurma dhe vibrime ne mjediset e brendshme do te gjenerohen gjatë operimit të makinave dhe pajisjeve për thertën e pulave, plukimin e pendëve dhe pastrimin e trupit të pulave.

Ne mjediset e jashtme zhurmat dhe vibrimet do te jene prezent vetem gjate levizjes se automjeteve te automejteve te transportit te lendeve te para dhe te marrjes se lendes perfundimtare.

Mbetjet e prodhuara

Mbetje qe gjenerohen te cilat vijne nga proceset e ndryshme ne aktivitetin e thertores. Mbetjet nga indet e kafsheve si dhe pulat te cilat nuk plotesojne kerkesat per konsum si dhe ne rast epidemie, keto mbetje do te terhiqen nga operatoret “AZ Rendering” sh.p.k. dhe “I.N.C.A.” sh.p.k. Mbetjet te cilat gjenerohen nga procesi i shperlarjes se pules, sebashku me ujin trejtohen per ne gropen e dekantimit ku behet e mundur ndarja e lendes se ngurte nga ajo e lenget, ku materiali i ngurte terhiqet nga Personi fizik “Astrit Idrizaj” i licensuar me te cilin operatori ka lidhur kontrate. Materiali i lenget do te drejtohet per ne gropën septike ku po nga i njëjti subjekt do te tërhiqen dhe llumrat ne gropën septike.

Persa i perket mbetjeve urbane te gjeneruara nga stafi i punojsve ato do te grumbullohen ne vendet e caktuara nga administratori per ti derguar me pas ne vendet e caktuara nga pushteti vendor.

Ndikime ne biodiversitet

Gjatë fazës së funksionimit të këtij aktiviteti, nuk pritet të ketë asnjë ndikim negativ mbi biodiversitetin e zonës. Aktiviteti i zhvilluar nga shoqëria, i cili është i përqendruar në brendësi të kaponit dhe i kufizuar në një hapësirë të caktuar, do të jetë plotësisht i kontrolluar dhe nuk do të shkaktojë asnjë ndërhyrje në habitatet natyrore të florës dhe faunës që ndodhen përreth. Të gjitha proceset e operimit të thertores janë planifikuar dhe realizuar në mënyrë që të shmangen çdo lloj ndikimi në mjedisin natyror dhe biodiversitetin lokal.

Në këtë mënyrë, mund të themi se, gjatë funksionimit të aktivitetit, biodiversiteti i zonës do të ruhet në mënyrë të plotë, pa asnjë efekt të drejtpërdrejtë ose të tërthortë që mund të ndikonte negativisht në zhvillimin e florës dhe faunës të zonës.

4. MASAT PER ELEMENIMIN/ZVOGELIMIN E NDIKIMEVE NEGATIVE NE MJEDIS

Me qellim qe te parandalohen, shmangen minimizohen dhe kontrollohen ndikimet negative mjedisore te aktivitetit gjate zhvillimit te tij, investitori duhet te marre masat e duhura per mbrojtjen e mjedisit.

Masat per shkarkimet ne uje

Nga zhvillimi i ketij aktiviteti do te kete shkarkime ne uje te cilat do te vijnë nga pastrimi i lokaleve, nga proceset e ndryshme ne aktivitetin e thertores si dhe nga ujrat e ndotura sanitare. Keto ujra do te kalojnë ne gropën e dekantimit, ku me pas do te kryhet ndarja e materialit te lenget nga ai i ngurti nëpërmjet teknologjisë se instaluar. Pasi kryhet ndarja, materiali i lenget do te drejtohet per ne gropën septike ndërsa materiali i ngurte do te depozidohet ne kontinieret e përcaktuar nga shoqëria per tu tërhequr me pas nga subjekti i licensuar “Balkan Zoo Farm-2014” sh.p.k. me te cilin operatori ka lidhur marveshje.

Furnizimi me uje kryhet nga ujesjelles kanalizime te zones, i cili perdoret per perdorim sanitar si dhe per pastrim te ambjenteve te jashtme dhe te brendshme te aktivitetit. Infrastruktura per furnizimin me uje ne subjekt eshte e ngritur dhe funksionale.

Masat per emetimet ne ajer

Gjate fazes se funksionimit te ketij aktiviteti do te kemi emetime te lehta ne ajer ne mjediset e jashtme. Ky emetim do te vije si pasoj e clirimit te gazeve dhe te grimcave te pluhurit nga levizja e automejteve te transportit te lendeve te para. Subjekti do te kujdeset qe te gjitha automjetet qe bejne te mundur transportin e lendes se pare te jene te kolauduara dhe ne gjende te mire pune. Gjithashtu per uljen e perqendrimit te grimcave te pluhurit, subjekti ne periudhe te thate do te realizoje sperkatjen e ambjenteve te jashtme me uje.

Ne mjediset e brendshme do te kete prezence te paket aromash, i cili do te jete i perhershëm per sa kohe eshte aktiviteti eshte ne funksionim. Subjekti eshte kujdesur per te kryer instalimin e teknologjise Italiane per te kryer aspirimin me filtra automatik te lokaleve ku do te zhvillohet aktiviteti i shoqerise si dhe te instalimit te sistemit te ngrohjes dhe ftohjes. Keto instalime do te ndihmojne ne aspirimin e ajrit te akromave te cilat do te jene prezente ne mjediset e brendshme te lokaleve.

Zhurmat dhe vibrimet

Zhurmat qe gjenerohen nga aktiviteti jane zhurmat qe vijne nga pularia te cilat nuk jane te zgjatura ne kohe dhe nuk jane shqetesuese per banesat perreth duke qene se kan nje largesi te konsiderueshme. Ne mjediset e jashtme zhurmat dhe vibrimet do te jene prezent vetem gjate levizjes se automjeteve te automejteve te transportit te lendeve te para.

Per te ulur ne sasi te larte prezencen e zhurmave dhe vibrimeve ne mejdiset e jashtme, do te tregohet nje kujdes i vecant per te shkurtuar oraret e prezences se automjeteve te transportit te lendes se pare ne subjekt si dhe levizja e ketyre automjeteve te jete me shpejtesi te ulet.

Mbetjet e prodhuara

Llojet e mbetjeve qe gjenerohen nga aktiviteti dhe menyra e menaxhimit te tyre jane si me poshte:

Mbetje qe gjenerohen nga jashteqitjet e pulave ne lokale, kalojne ne nje seperator, ku behet ndarja lende e thate dhe lende e lenget. Per keto mbetje, operatori ka lidhur nje kontrate sherbimi me fermer te zones, perkatesisht fermerin Venil Ferth i pajisur me Nipt Fermeri L54616569R, te cilit i linde e drejta per te tërhequr mbetjet ne lokale per tu perdorur me pas prej tij per operacione te ndryshme te pleherimit. Gjithashtu gjenerohen dhe mbetje te cilat vijne nga proceset e ndryshme ne aktivitetin e thertores. Keto mbetje kalojnë ne gropën e dekantimit, ku me pas do te kryhet ndarja e materialit te lenget nga ai i ngurti nëpërmjet

teknologjisë se instaluar. Pasi kryhet ndarja, materiali i lenget do te drejtohet per ne gropën septike ndërsa materiali i ngurte do te depozidohet ne kontinieret e përcaktuar nga shoqëria per tu tërhequr me pas nga subjekti i licensuar “Balkan Zoo Farm-2014” sh.p.k. me te cilin operatori ka lidhur marveshje. Nga po i njëjti operator do te tërhiqen dhe pulat te cilat mund te semuren. Persa i perket mbetjeve urbane te gjeneruara nga stafi i punojsve ato do te grumbullohen ne vendet e caktuara nga administratori per ti derguar me pas ne vendet e caktuara nga pushteti vendor.

Ndikime ne biodiversitet

Per shkak te natyres se aktivitetit, ne mjediset e lokaleve do te kemi shtim te insekteve dhe gjallesave te tjera te cilat ushqehen me mbetjet e pulave. Ky do te jete nje ndikim i cili do te zgjase per sa kohe zhvillohet aktiviteti. Ndikime ne flore nuk do te kete.

Subjekti “Dardha Bio” sh.p.k., per uljen e ketij ndikimi, do te siguroje te kryej pastrimin periodik te lokaleve dhe ambienteve perreth saj duke kryer dezinfektimin perkates sipas kritereve dhe kushteve te percaktuara silas legjislacionit Shqiptare.

Masat per mbrojtjen kunder zjarrit

Masat per mbrojtjen kunder zjarrit jane shume te rendesishme. Ato jane parashikuar ne projekt dhe jane si me poshte:

- Largimin e materialeve te ndezshme nga ambientet e godines dhe vendosjen e tyre ne vende te sigurta per parandalimin e transmetimit te zjarrit
- Mbajtje e lire e rrugeve te largimit
- Mirembajtje dhe kontroll i vazhdueshem i instalimeve elektrike ne perputhje me rregullat perkatese per instalime te tilla.
- Pozicionimi i shenjave ne vende te dukshme dhe vendosja e instruksioneve per veprimet qe duhet te kryeje personeli ne rast zjarri.
- Pozicionimi i shenjave qe paraqesin pozicionet e shuaresve te zjarrit, rruget e largimit dhe daljet e emergjnces.
- Duke marre ne konsiderate karakteristikat e nderteses si dhe destinacionin e saj jane perdorur substanca shuaresive si me poshte:
 - Sistem i mbrojtjes me uje me hidratante te jashtem
 - Sistem i mbrojtjes me uje me hidtrante te brendshem
 - Shuares portable ne te gjitha pozicionet te cilat parashikohen ne projekt.

5. KONKLUZIONE

❖ Konkluzione

- Zbatohen rregullat e sigurimit teknik. Punetoret njihen me keto rregulla ne menyre periodike nga drejtuesi teknik te firmes.
- Mbajtja paster e mjedisit te territorit, eshte detyre e perhershme ne menyre qe te sigurohet nje mjedis sherbimi i kulturuar dhe cilesor.
- Vlerësohet puna e bërë nga drejtuesit e ketij subjekti.
- Riparimet e mjeteve te transportit kryhen ne vende te vecanta duke marre masa per uljen e ndikimit ne mjedis dhe per te mos lejuar kontaminimin mjedisor me mbetje te lubrifikanteve.

❖ Rekomandime

- Te vazhdohet te kontrollohen, pastrohen dhe mirembahen ambjentet e punes.
- Te vazhdohet te kryhet rregullisht kontrolli i gjendjes teknike te agregateve teknologjike te mbrojtjes se mjedisit dhe mjeteve te transportit.
- Te merren masa dhe te kryhet rehabilitimi i mjedisit ne rastet e ndonje aksidenti.